

dosud získaných výsledků konvenčního U-Pb datování zirkonů a monazitů, umožňují nahlédnout do předhercynské historie granulitů masivu Blanského lesa.

Literatura

- Aftalion, M. - Bowes, D. R. - Vrána, S. (1989): Early Carboniferous U-Pb zircon age of garnetiferous, perpotassic granulites, Blanský les massif, Czechoslovakia. – *Neu. Jb. Mineral., Mh.*, 4, 145–152.
- Breemen, O. van - Aftalion, M. - Bowes, D. R. - Dudek, A. - Mísař, Z. - Povondra, P. - Vrána, S. (1982): Geochronological studies of the Bohemian Massif, Czechoslovakia, and their significance in the evolution of Central Europe. – *Trans. Roy. Soc. Edinb: Earth Sci.*, 73, 89–108.
- Carswell, D. A. - Jamtveit, B. (1990): Variscan Sm-Nd ages for the high-pressure metamorphism in the Moldanubian zone of the Bohemian Massif, lower Austria. – *Neu. Jb. Mineral., Abh.*, 162, 69–78.
- Fryda, J. - Vokurka, K. - Janoušek, V. (1995): Upper Proterozoic event in Moldanubian granulites from Blanský les, Czech Republic: Sm-Nd isotopic evidence. – *J. Czech Geol. Soc.*, 40, 3, 10–11.
- Hensen, B. J. - Zhou, B. (1995): Retention of isotopic memory in garnets partially broken down during an overprinting granulite-facies metamorphism: implications for the Sm-Nd closure temperature. – *Geology*, 23, 225–228.
- Kalsbeck, F. - Hansen, M. (1989): Statistical analysis of Rb-Sr isotope data by the "bootstrap" method. – *Chem. Geol. (Isot. Geosci. Sect.)*, 73, 289–297.
- Medaris Jr., L. G. - Beard, B. L. - Johnson, C. M. - Valley, J. W. - Spicuzza, M. J. - Jelínek, E. - Mísař, Z. (1995): Garnet pyroxenite and eclogite in the Bohemian Massif: geochemical evidence for Variscan recycling of subducted lithosphere. – *Geol. Rdsch.*, 84, 489–505.
- Mezger, K. (1990): Geochronology in granulites. – In: D. Vielzeuf - Ph. Vidal (eds): *Granulites and Crustal Evolution*. – Kluwer, Dordrecht, 451–470.
- Provost, A. (1990): An improved diagram for isochron data. – *Chem. Geol. (Isot. Geosci. Sect.)*, 80, 85–99.
- Quadt, A. von (1993): The Saxonian granulite massif – new aspects from geochronological studies. – *Geol. Rdsch.*, 82, 516–530.
- Wendt, J. I. - Kröner, A. - Fiala, J. - Todt, W. (1994): U-Pb zircon and Sm-Nd dating of Moldanubian HP/HT granulites from south Bohemia, Czech Republic. – *J. Geol. Soc. London*, 151, 83–90.

Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

KVARTÉRNÍ SEDIMENTY NA LISTU HODONÍN

QUATERNARY SEDIMENTS ON THE HODONÍN SHEET

(34-22 Hodonín)

Pavel Havlíček

Quaternary sediments, South Moravia, Eolian, Fluvial sediments, Fossil soils, Radiocarbon dating

Na území tohoto listu jsou plošně nejrozsáhlejšími eolické sedimenty, zastoupené v západní a severní části převážně sprašemi a sprašovými hlínami. V jihovýchodní části, zejména mezi Bzencem-Přívozem, Bzencem, Vlkoší, Ratfškovickými, Dubňany a Hodonínem převažují naváté písky, místně nazývané Moravská Sahara. Stratigraficky a paleogeograficky jsou významné i fluvialní a fluvialakustrinní písky a štěrky včetně sedimentů výplavových kuželů v okolí Strážnice a Sudoměřic.

Poměrně složitý vývoj spodnopleistocenních sedimentů dokládají drobné reliktu fluvialních písčitých štěrků s převahou flyšových pískovců ve valounovém materiálu. Jsou např. jižně od Kyjova s bazí +30 m.

Středopleistocenní fluvialní písčité štěrky s bazí +5 až +10 m a další +15 až +20 m u Svatobořic-Místřina a u Skoronic včetně zahliněných písčitých štěrků výplavových kuželů mezi Sudoměřicemi a Strážnicí jsou plošně mnohem rozsáhlejší. Povrch těchto proluviálních štěrků, složených převážně ze subangulárních až polooválných valounů flyšových pískovců, je silně až do hloubky 2 m, kryoturbován. Jejich průměrná mocnost je 1 až 4 metry. Středopleistocenní spraše jsou vyvinuty na sz. okraji Bzence a u vinných sklepů v Žeravicích, v podloží parahnědozemního Bt-horizontu PK III. Severozápadně od Milotic jsou až 23 m mocné, tenče zvrstvené jemnozrné písky a silty. Mají až charakter fluvialakustrinních sedimentů a není vyloučen i jejich daleko větší plošný rozsah

pod svrchnopleistocenními navátými písky. Jejich genezi a stratigrafické zařazení do středního až svrchního pleistocénu nutno ještě prověřit podrobným geologickým výzkumem (viz Havlíček - Zeman 1986).

V průběhu svrchního pleistocénu pokračovala jak sedimentace spraší a navátých písků o mocnosti 10 až 15 m, max. 35 m, tak fluviální akumulace. Tyto štěrky jsou často kryty i navátými písky a vrtnými pracemi je ověřen jejich rozsah až 1700 m od okraje nivy Moravy. Z báze, resp. z výplně starších sedimentů v kapse pod touto fluviální úrovní, pochází i radiokarbonové datování z prouhelněného dřeva a to $46\,750 \pm 2\,630$ až $3\,940$ let B.P. V širokém údolí Radějovky jv. od Petrova jsou vyvinuty svrchnopleistocenní zahliněné štěrky nejmladšího výplavového kužele. Teprve do nich je zařazeno dnešní koryto Radějovky.

V údolních nivách Moravy a Kyjovky se nejdříve ukládaly polymiktní fluviální písčité štěrky o mocnosti 5 až 10 m. Jejich sedimentace probíhala s různě dlouhými hiáty od svrchního pleistocénu až do holocénu. Na jejich povrchu se místy zachovaly přesypy navátých, středně zrnitých a slabě vytrřiděných písků o mocnosti 1 až 5 m, známých též pod místním názvem hrůdy. Nejmladšími holocenními uloženinami jsou v nivách povodňové hlíny o mocnosti 2 až 6 m. Pro ně jsou místy typické subfossilní půdy, dokládající hiáty v sedimentace a zuhelnatělé kmeny stromů (dub, jasan, časté i pařezy těchto stromů in situ). Např. začátek sedimentace těchto povodňových hlín u Strážnice byl radiometricky stanoven na $1\,920 \pm 40$ let B.P. Dalším fenoménem v údolní nivě zejména Moravy, dokládajícím dynamiku vývoje nivy, jsou slepá ramena vyplněná hnilokaly a slatinnými zeminami. V údolí Hruškovice a Kyjovky u Svatobořic-Mistřína (báze je datována $6\,620 \pm 75$ let B.P.) a v údolní nivě Vracovského potoka ve Vracově (báze je datována $11\,933 \pm 250$ let B.P. = pozdní glaciál) v příhodných podmínkách vznikly rašeliny, slatiny a gytje (Rybníčková - Rybníček 1972 a Svobodová 1989).

Literatura

- Havlíček, P. - Novák, Z. - Krejčí, O. - Stránil, Z. (1995): Vysvětlivky ke geologické mapě v měřítku 1 : 50 000 list Hodonín 34-22. – MS Čes. geol. úst. Praha.
- Havlíček, P. - Zeman, A. (1986): Kvartérní sedimenty moravské části vídeňské pánve. – Antropozoikum, 17, 9–141. Praha.
- Rybníčková, E. - Rybníček, K. (1972): Erste Ergebnisse paläogeobotanischer Untersuchungen des Moores bei Vracov, Südmähren. – Folia Geobot. Phytotax., 7, 285–308. Praha.
- Svobodová, H. (1989): Rekonstrukce přírodního prostředí a osídlení v okolí Mistřína. – Palynologická studie. – PA LXXX, 188–206, Brno.

Český geologický ústav, Klárov 3/131, 118 21 Praha 1

VÝZKUM KVARTÉRNÍCH SEDIMENTŮ V TRASE PLYNOVODU MALEŠOVICE-OSLAVANY

INVESTIGATION OF THE QUATERNARY SEDIMENTS ALONG THE GAS PIPE LINE BETWEEN MALEŠOVICE-OSLAVANY

(34-12 Pohořelice, 24-34 Ivančice)

Pavel Havlíček

Quaternary, Loess, Fluvial sediments, Fossil soils

Mezi Malešovicemi a Trboušany jsou v podloží spraší, místy s fosilní půdou parahnědozemního charakteru (PK III R/W), fluviální písčité štěrky „hlavní terasy“, středopleistocenního stáří. Západně a sz. od Malešovic u větrolamu jsou na povrchu těchto štěrku vyvinuty šedozeleňé písčité jíly, tence zvrstvené. Nejspíše se ukládaly v klidném vodním prostředí a mají charakter fluvialakustrinních sedimentů. Severozápadně od Nových Bránic jsou ve svahu pod křížkem odkryty spraše s hnědými, soliflukcí roztaženými půdními sedimenty a útržky fosilních půd. Západně od Moravských Bránic, jižně od železniční tratě, jsou na prudkém svahu zachovány 1 až 2 m mocné, po svahu soliflukcí rozvlečené spraše a svahové sedimenty. V jejich podloží jsou silně soliflukcí rozvlečené, sytě hnědé útržky interglaciálních půd (B-horizont). Ve dně výkopu byly odkryty tmavě olivově zelené až zelenošedé, tence po svahu zvrstvené písky a jíly s hojnými bílými vysráženinami uhličitanu vápenatého (zvětralina). U silnice Ivančice-Podochov je pod 1 m sprašové hlíny 50 cm mocný, sytě rezavě hnědý silně jílovitý, pohřbený půdní horizont. U silnice